

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אפרים צ'זיק

משה שיטריט
ע"י ב"כ עוה"ד יעל שרגל-ארז

תובע

נגד

מדינת ישראל - משטרת ישראל ופרקליטות המדינה
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

נתבעת

פסק דין

בפניי תובענה כספית/נזיקית בסך של 566,000 ₪.

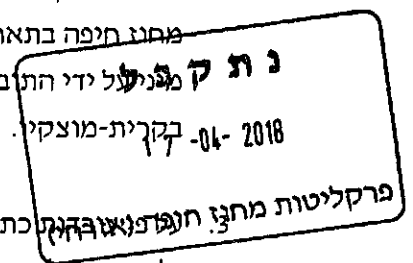
למען הסדר הטוב יצוין כי במהלך הדיון המוקדם מיום 17.9.2017 הצדדים הסמיכו את בית-המשפט ליתן פס"ד על יסוד המסמכים המצויים בתיק ביהמ"ש ולאחר הגשת סיכומים בכתב מטעמם.

רקע עובדתי:

1. התובע, יליד שנת 1944, נעצר על ידי משטרת ישראל בתאריך 23.8.2015 לאחר שהמתלוננת, שהינה אשה קשישה ילידת שנת 1928 אשר הייתה בת 87 ביום הגשת התלונה, הלינה על כך שבתאריך 22.8.2015 היא הוטרכה באופן מיני על ידי התובע.

2. על פי הנטען בכתב האישום, אשר הוגש לבית משפט השלום בקריות באמצעות פרקליטות מחוז חיפה בתאריך 27.8.2015, בתאריך 22.8.2015 בשעה 19:00 המתלוננת הוטרכה באופן מיני על ידי התובע קצר לאחר שהתיישבה לנוח בכניסה לבניין בו השניים מתגוררים.

3. הנאשם כתב האישום התובע ניגש אל המתלוננת וציין בפניה שהינו מעוניין לחבקה ולנשקה אולם בשלב זה המתלוננת אמרה לו שילך לישון. עוד נטען בכתב האישום כי בשלב זה הנאשם התקרב אל המתלוננת, נישק אותה בצווארה ואף נגע בחזה שלה ולאחר מכן כופף את ראשו לעבר החזה שלה והניח בו את ראשו לשם גירוי וסיפוק מיני מבלי לקבל את הסכמתה לכך. בהמשך ניסתה המתלוננת להתחמק ממגעו של התובע ובשלב זה הוא דחף

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אותה אולם בתגובה לכך המתלוננת דחפה אותה עד שנהדף לאחור וכך עלה בידה לברוח אל
- 2 עבר דירת מגוריה.
- 3
- 4 . לאחר שהתובע נעצר בתאריך 23.8.2015 הוארך מעצרו שלוש פעמים עד ליום 27.8.2015
- 5 בנימוק של מסוכנות וחשש משיבוש הליכי חקירה (ראה : החלטת כב' השופטת עידית
- 6 וינברגר מיום 26.8.2015). לאחר שהוגשה לביהמ"ש הצהרת תובע על כוונת המדינה להגיש
- 7 כנגד התובע כתב אישום בגין מעשה מגונה בכח הוגש לבית-משפט השלום בקריות בתאריך
- 8 27.8.2015 כתב אישום בצירוף בקשה לעצור את התובע עד לתום ההליכים בעילה של ביצוע
- 9 עבירה מסוג של מעשה מגונה תוך שימוש בכח בהתאם להוראת סעיף 348ג(1) לחוק
- 10 העונשין, תשליז – 1977.
- 11
- 12 5. בד בבד עם הגשת הבקשה למעצר עד תום ההליכים הוגשה לביהמ"ש על ידי פרקליטות
- 13 מחוז חיפה בקשה לגביית עדות מוקדמת מטעמה של המטפלת האישית הזמנית של
- 14 המתלוננת, אשר הועסקה על ידה שלא כדין, בנימוק כי האחרונה הייתה עדת ראייה למקרה
- 15 וזאת לאחר שיום קודם בתאריך 26.8.2015 לכן היא נחקרה על ידי צוות החקירה
- 16 המשטרתי.
- 17
- 18 6. במסגרת הבקשה למעצר עד תום ההליכים צוין כי נגבו מאת המתלוננת מספר הודעות
- 19 בכתב ואף נערך עמה שחזור מצולם. בנוסף לכך צוין בכתב האישום כי המטפלת מסרה
- 20 גרסה עובדתית אשר דומה לגרסת המתלוננת וכי למחרת היום היא התקשרה אל העובדת
- 21 הסוציאלית אשר נפגשה עמה והתרשמה מכך שהמתלוננת הייתה נתונה בסערת רגשות
- 22 כתוצאה מהאירוע (תיק מ"י 44381-08-15).
- 23
- 24 7. כמו כן, נסקרו במסגרת הבקשה באופן תמציתי הרשעותיו הפליליות הרבות של התובע (23
- 25 במספר) אשר כללו, בין היתר, עבירות תקיפה, איומים, היזק לרכוש במזיד וכו' ובנוסף לכך
- 26 אף צוינה העובדה כי טרם התרחשות האירוע התובע ריצה עונשי מאסר ממושכים וכי הוא
- 27 שוחרר ממאסר כשבועיים ימים קודם לכן.
- 28
- 29 8. בתאריך 1.9.2015 דחה בית-משפט השלום בקריות (כב' סגן הנשיא השופט ערן נווה) את
- 30 בקשת המדינה למתן צו מעצר עד תום ההליכים אולם מאידך מצא לנכון להוציא צו אשר
- 31 אוסר על התובע להטריד או לאיים על המתלוננת ועל המטפלת האישית של המתלוננת
- 32 (גלינה) בהתאם להוראות החוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב – 2001.
- 33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

9. המדינה לא השלימה עם החלטתו של כב' השופט נווה ובעקבות כך הגישה ערר על ההחלטה לבית המשפט המחוזי בחיפה. בתאריך 2.9.2015 הורה בית המשפט המחוזי על ביטול החלטתו של בית משפט השלום והורה על החזרת הדיון לבית משפט השלום תוך השארת התובע במעצר עד תום ההליכים.

10. בתאריך 7.9.2015 קבע בית משפט השלום כי בהינתן עברו הפלילי העשיר של התובע הרי שיש מקום להותיר את צו המעצר על מכונו. בתאריך 16.9.2015 דחה בית המשפט המחוזי בחיפה את הערר אותו הגיש התובע על החלטת ביהמ"ש מיום 7.9.2015 בשל מתן גרסאות בלתי עקביות וכן גם בשל חשש למסוכנות ולשיבוש החקירה מצדו, נוכח סמיכות מגוריו למתלוננת.

11. לאחר קבלת תסקיר מטעם רשות המבחן הורה בית משפט השלום בהחלטתו מיום 9.11.2015 על השארת התובע במעצר עד תום ההליכים בנימוק כי שירות המבחן מצא לנכון לציין במסגרת התסקיר כי קיימת התכנות לכך שתנאי השחרור יופרו על ידי התובע ובנוסף לכך אף פורטו עברו הפלילי העשיר ונטייתו הבעייתית לצריכת אלכוהול. כמו כן, קבע בית המשפט כי יש לזקוף לחובת התובע את העובדה שהוא לא הציע חלופת מעצר באמצעות פיקוח אנושי אלא פיקוח אלקטרוני בלבד אשר אינו מאפשר יכולת תגובה מידית מצד המשטרה.

12. בתאריך 21.12.2015 ניתנה על ידי בית-משפט השלום בקריות (כב' השופט מוחמד עלי) הכרעת דין המזכה את התובע מחמת הספק מהעבירה המיוחסת לו בכתב האישום (ראה : סעיף 6 להכרעת הדיון). מנימוקי הכרעת הדיון עולה כי במסגרת שיקולי הזיכוי נלקחו בחשבון שורה של סתירות מהותיות בגרסתה העובדתית של המתלוננת אל מול גרסת התובע וכן גם העובדה שהמטפלת של המתלוננת, אשר הייתה עדת ראייה לאירוע ואף הועסקה על ידה באופן בלתי חוקי לתקופה זמנית, לא העידה בביהמ"ש לאחר שלא עלה בידי משטרת ישראל ומשטרת ההגירה לאתרה.

13. בנוסף לכך, נלקחה בחשבון גם העובדה שבמהלך שמיעת הראיות בתיק העיקרי עלה כי המתלוננת, אשר הינה ניצולת שואה, סבלה מבעיות פיזיות ומנטליות קשות וכי מאז שנת 2008 הינה נמצאת בטיפול המרפאה הפסיכיאטרית של ביה"ח רמב"ם בחיפה.

14. זאת ועוד, מעדותה של הרופאה המומחית בתחום הפסיכיאטריה הגריאטרית אשר טיפלה במתלוננת, דר' איזבלה גרינברג, וכן גם מהמסמכים המתועדים בתיקה של המתלוננת עלה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריית נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 כי בשנת 2010 עלה כי המתלוננת סבלה מתסמונת פוסט טראומתית עם דיכאון וכי חלה
2 החמרה קשה במצבה. כמו כן עלה מהתיעוד המצוי בתיקה הרפואי של המתלוננת כי
3 כשלושה חודשים טרם התרחשות האירוע אובחן כי חלה התדרדרות של ממש במצבה
4 הנפשי, גופני והקוגניטיבי וכי המתלוננת אובחנה כסובלת מדמנציה מסוג אלצהיימר
5 ומפגיעת זיכרון בטווח הקצר הגורמת לפגיעה בתפקודים קוגניטיביים וכן גם ליכולת
6 השיפוט, להפרעה במהלך החשיבה, להפרעה ביכולת החשיבה ולזיכרון לטווח קצר.

7
8 15. ביחס לבעיית הדמנציה ממנה סבלה המתלוננת קבע ביהמ"ש כי מעדותה של דר' גרינברג
9 עלה שהמתלוננת סבלה מסימפטום הקרוי "קונפיבולציה" המאופיין בהשלמת פרטים
10 חסרים בזיכרון, שאינם בהכרח אמיתיים, תוך שכנוע פנימי כי הפרטים שהושלמו הינם
11 אמת לאמיתה. משכך, קבע ביהמ"ש במסגרת הכרעת הדין כי קיימות מספר אינדיקציות
12 לכך שגרסת המתלוננת נבעה כתוצאה מסימפטום זה תוך שהמתלוננת "משלימה" מדמיונה
13 פרטים עובדתיים רבים בשל מצבה הנפשי תוך שכנוע פנימי כי מדובר באמת הצרופה. עם
14 זאת, ביהמ"ש לא שלל במסקנתו את העובדה שהאירוע כלל לא כלל בחובו אלמנטים מיניים
15 מאחר ואותן קונוטציות המיניות התווספו ו/או "הושלמו" על ידי המתלוננת רק לאחר
16 התרחשותו.

17
18 **טענות התובע :**

19
20 16. לטענת התובע, צוות החקירה המשטרתי והפרקליט/ה המלווה פעלו באופן רשלני בכך שלא
21 דאגו לצלם את דרכונה של אותה מטפלת זרה אשר הייתה עדה לאירוע ולתעד ברישומיהם
22 את כתובת מגוריה ומספר הטלפון שלה ולכן בעטייה של התנהלות רשלנית זו עדה חיונית זו
23 לא העידה בביהמ"ש.

24
25 17. עוד טוען התובע כי מעדויות צוות החקירה המשטרתי עלה כי החקירה התנהלה על ידי
26 חוקרים אשר לא קיבלו הכשרה מתאימה לבחינת עבירות מין בקשישים, מבלי שמונה חוקר
27 ראשי אשר היה אמון על החקירה ומבלי שצוות החקירה המשטרתי נועץ באופן הנדרש עם
28 הפרקליט המלווה מטעם פרקליטות המדינה.

29
30 18. אליבא דעמדת התובע צוות החקירה המשטרתי ואנשי פרקליטות המדינה פעלו בחוסר
31 מיומנות הנדרשת בכך שנמנעו מלבחון את תיקה הרפואי של המתלוננת חרף גילה הקשיש,
32 בפרט לאחר שאחת מהשוטרות אשר נמנו על צוות החקירה סברה כי יש מקום לבחון את
33 מצבה המנטאלי של המתלוננת וזאת לאחר ששוחחה עם העו"סית אשר טיפלה במתלוננת.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטתית נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
19. כמו כן, סבור התובע כי יש לזקוף לרעת המדינה את העובדה שהנתבעת לא צירפה לראיותיה את נוהל החקירה המשטרתי הרלוונטי בהינתן מקרים שבהם מוגשות תלונות אשר נוגעות לביצוע עבירות מין.
20. אשר להתנהלותה של פרקליטות המדינה סבור התובע כי התנהלותה נגועה גם היא בשורה של מחדלים מהותיים וכי בנדון יש לזקוף לחובת המדינה את הימנעותה מצירוף תצהיר מתאים מטעם מי מאנשי הצוות המלווה בפרקליטות המדינה.
21. לשיטתו, התנהלותה הרשלנית של הפרקליטות באה לכלל ביטוי בפיקוח רשלני ולקוי על התנהלות צוות החקירה בכך שאופשר ביצוע החקירה על ידי צוות חוקרים בלתי מיומן, לאחר שהתעלמה מכך שהצוות החוקר נמנע מלתעד את פרטי המטפלת ולאחר שלא עמד על כך שצוות החוקרים יביא בפני הפרקליטות נתונים הנוגעים למצבה הנפשי והבריאותי של המתלוננת באמצעות בחינת תיקה הרפואי ותשאול של בני משפחתה.
22. עוד טוען התובע כי פרקליטות המדינה פעלה באופן רשלני בכך שאנשי הצוות המלווה נמנעו מלהיפגש עם המתלוננת ועם המטפלת הזרה באופן אישי עובר להגשת כתב האישום ובנוסף לכך אף נמנעו מבחינת הסתירות הרבות אשר נתגלו בהודעותיה של המתלוננת במשטרה אל מול הגרסה העובדתית אותה מסרה בשלב השחזור ובנוסף לכך לא טרחו לבחון האם קיימות סתירות בין הגרסאות הללו אל מול גרסאותיהן של העו"סית והמטפלת הזרה.
23. התובע אף צירף לכתב התביעה ולסיכומיו טבלה המפרטת את הסתירות הרבות אשר נתגלו בהודעותיה של המתלוננת במשטרה אל מול גרסת המטפלת הזרה במשטרה, בין היתר ביחס לנוכחותה של המטפלת במקום התרחשות האירוע, בנוגע לאמירה הראשונה אשר נאמרו על ידי התובע במהלך יציאתו מדירתו, ביחס לאמירה אותה אמרה המתלוננת לתובע כאשר יצא מדירתו, בנוגע לטענה כי התובע נישק אותה בצווארה ובפניה, ביחס לטענה כי התובע נפל, ביחס לטענה כי המתלוננת צרחת, ביחס לטענה כי שמלתה נמשכה ועוד.
24. בכל הנוגע לשלב ניהול ההליך המשפטי בתיק העיקרי סבור התובע כי גם בשלב זה נתגלה התנהלות רשלנית של ממש מצד פרקליטות המדינה, ובפרט לאחר שנתחוויר לפרקליטות המדינה כי סיכויי ההרשעה אינם גבוהים בהינתן חוסר היכולת להעיד את המטפלת הזרה ולאחר שהתברר מהו מצבה הנפשי של המתלוננת.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-09-23263 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1

2 25. התובע סבור כי ככל שהפרקליטות הייתה מבצעת את אותו סיעור מוחות נדרש ומכלכלת
3 את צעדיה בתבונה או אז היא הייתה מגיעה למסקנה המתבקשת אליה הגיע בסופו של יום
4 בית-משפט השלום בקריות (כב' השופט מוחמד עלי), דחינו ביטול כתב האישום וקיצור
5 תקופת המעצר בשלושה חודשים.

6

7 26. התובע עותר בכתב התביעה לפיצוי בסכום כולל של 566,000 בהתאם לפירוט הבא :
8 366,000 ₪ בגין הגבלת חירות, הגבלת חופש תנועה ומעצר שווא ו – 200,000 ₪ בגין כאב
9 וסבל ועגמת נפש. לטענת התובע, על ביהמ"ש לפצותו על כל אותם 122 יום בהם שהה בתנאי
10 מעצר כאשר את גובה הפיצוי יש להקיש ממקרים דומים בהם נפסקו על ידי בתי משפט
11 השלום ובתי המשפט לתביעות קטנות פיצויים בגין מעצר שלא כדין בסכומים של 7000 ₪
12 ועד 25,000 ₪ למשך מספר שעות בלבד.

13

14

15

טענות הנתבעת :

16

17 27. הנתבעת צירפה לתיק ביהמ"ש תצהיר עדות ראשית מטעמה של קצינת המשטרה, פקד
18 נורית שלו, אשר שימשה כרמ"ח כללי בתחנת משטרת "זבולון", אשר במסגרת תפקידה
19 הייתה אמונה על הליך החקירה בכללותו. על פי הנטען התיק לוה ופוקח על ידי פרקליטות
20 המדינה וכי מהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 3.9.2015 וכן גם מהחלטת בית משפט
21 השלום מיום 7.9.2015 ניכר כי בתי המשפט התרשמו לרעה ממידת מסוכנותו של התובע
22 לאור עברו הפלילי העשיר ובשל כך הורה על הותרתו במעצר עד לתום ההליכים.

23

24 28. אשר למקום המצאה של המטפלת הזרה הבהירה העדה כי המתלוננת ציינה בהודעתה מיום
25 23.8.2015 כי היא חששה מכך שהמטפלת תעזוב אותה לאנחות ככל שהיא תידרש להיחקר
26 במשטרה וכי ביהמ"ש המחוזי קבע בכל הנוגע לעניין זה בהחלטתו מיום 3.9.2015 שאין
27 צורך בגביית הודעות נוספות מאחר וגרסתה של המטפלת עולה בקנה אחד עם גרסת
28 המתלוננת. כמו כן, ציינה העדה כי היא עצמה וכן גם יתר החוקרים התרשמו מכנותה של
29 המתלוננת וכן גם מאמינות דבריה ולכן גם התייטר הצורך בבדיקת עברה הרפואי.

30

31 29. אשר לקיומו של נוהל חקירות בעבירות מין ציינה קצינת המשטרה כי הנוהל המשטירתי
32 קובע שחקירת נפגעת העבירה צריכה להתבצע על ידי חוקרת עבירות מין ובהעדרה על ידי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 חוקרת אחרת ובהעדרן על ידי חוקר עבירות מין ומשכך אין חובה מוחלטת לביצוע חקירה
2 באמצעות חוקרת עבירות מין אלא על פי מצבת כח האדם הזמינה באותה עת.
3
4 30. קצינת המשטרה הבהירה כי לא נערך עימות בין המתלוננת לבין התובע בשל העובדה
5 שהמתלוננת התקשתה לעמוד בכך מבחינה נפשית וכי בניגוד לנטען המטפלת נחקרה על
6 צוות החקירה בתאריך 26.8.2017 לאחר שהמטפלת ציינה בפני חוקר אחר שהיא אינה
7 שולטת בשפה העברית.
8
9 31. העדה ציינה בסיפת תצהירה כי ביצוע חקירות נגדיות בבתי המשפט מהווה את כור ההיתוך
10 של ההליך הפלילי וכי הסמכות להעריך את מהימנות העדויות וחוזקן מסורה לביהמ"ש
11 בלבד ולכן עלול להיווצר מצב שבו קיימת מחד קיימת תשתית לכאורית המבססת את
12 הצורך בהגשת כתב אישום ומנגד אפשרות לזיכוי של הנאשם בתום ההליך הפלילי.
13
14 32. הנתבעת מציינת בסיכומיה כי במסגרת ההליך הפלילי נקבע כי המתלוננת מסרה גרסה
15 מהימנה וכי שיקולו העיקרי לזכות מחמת הספק את התובע נבע מכך שבית המשפט
16 התקשה לקבוע באופן מפורש שמעשיו של התובע כללו אקט אשר גובל בהטרדה מינית הגם
17 שהתנהגות התובע הייתה וולגרית ובלתי מנומסת אשר גרמה לפחד רב בליבה של
18 המתלוננת.
19
20 33. הנתבעת הוסיפה וציינה בסיכומיה כי התובע התנהג כלפי חוקרי המשטרה וכלפי ביהמ"ש
21 באופן גס ואגרסיבי תוך שימוש באמירות בוטות ובשפה גסה אשר הנייר אינו סובל. עם
22 זאת, הבהירה הנתבעת כי למקרא הכרעת הדין עולה שבית המשפט לא התרשם מכך
23 שמדובר במתלוננת אשר מסרה גרסה בלתי אמינה וכי במסגרת שיקוליו של ביהמ"ש לזכות
24 את התובע נלקחה בחשבון העובדה שהתובע לא ביצע את מעשה ההטרדה המיוחס לו בכתב
25 האישום אלא מעשה וולגרי, גס ולא נוח אשר הפחיד את המתלוננת ואף גרם לה לטראומה
26 נפשית.
27
28 34. אשר לטענה כי היה על הפרקליטות לקבל מבעוד מועד חוות דעת רפואית בנוגע למצבה
29 הרפואי של המתלוננת ציינה הנתבעת כי למקרא הכרעת הדין עולה שגם ביהמ"ש התלבט
30 האם האמירות אשר נאמרו על ידי המתלוננת נבעו מתהליך קונפיבולציה.
31
32 35. עוד טוענת הנתבעת כי גם בהנחה והחוקרים היו בוחנים מבעוד מועד את תיקה הרפואי של
33 המתלוננת הרי שאין הדבר מלמד בהכרח על כך שפרקליטות המדינה הייתה נמנעת מהגשת

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

כתב אישום כנגד התובע ולכן ברי כי לא נפל רבב בהתנהלותה של פרקליטות המדינה ומשכך ההכרעה בכל הנוגע להשפעת המצב הנפשי על עדותה של המתלוננת מסורה לבית המשפט בלבד ולא לגופי התביעה.

36. עוד טוענת הנתבעת כי חוקרי המשטרה אינה נדרשים בשלב החקירה למיומנות שהינה גבוהה מזו של בית המשפט וכי שיקולי הפרקליטות כי קיימת תשתית נרחבת להארכת מעצרו של התובע, אשר התבססה על יסוד ממצאי צוות החקירה המשטרתית, אושרו בדיעבד על ידי מספר שופטים הן בבתי משפט השלום והן בבית המשפט המחוזי ומשכך נשללת מניה וביה טענת התובע כי מלכתחילה לא היה מקום להגשת כתב האישום.

37. עוד טוענת הנתבעת כי זיכוי מחמת הספק אינו זיכוי מוחלט ואין בו משום קביעה פוזיטיבית כי התובע לא ביצע את המעשים המיוחסים לו ולכן אין בקיומו של הספק בדבר היכולת להרשיע את הנאשם/התובע כדי להקים עילת תביעה נזיקית כנגד התובע.

דיון והכרעה :

38. בעניינו, התובע בחר שלא להגיש לערכאה אשר דנה בתיק הפלילי בקשה לקבלת פיצוי לפי הוראת סעיף 80(א) לחוק העונשין, תשל"ז – 1977 המאפשר בידי הערכאה הדיונית הפלילית לפסוק פיצוי כספי בגין מאסר או מעצר לטובת נאשם אשר זוכה בדין לאחר שהוגש כנגדו כתב אישום, או לחילופין בשל אישום שבוטל, וזאת ככל שביהמ"ש שוכנע כי התקיים כנגד הנאשם משפט פלילי היה מבלי שהיה יסוד לאשמה.

39. עם זאת, לנאשם שזוכה, או שכתב האישום כנגדו בוטל מבלי שהיה יסוד לאשמה, עומדת אפשרות מקבילה והיא בירור מלוא טענותיו בתובענה אזרחית נפרדת ככל שלא נוהל דיון לפי הוראת סעיף 80א' לחוק העונשין (ראה : ע"א 4584/10 רגב שובר נ' מדינת ישראל מיום 4.12.12 סעיף 19 לחוות דעת הרוב של כב' השופט עמית ; דנ"א 179/13 רגב שובר נ' מדינת ישראל מיום 8.4.2013).

40. אין ספק כי קיימת חובת זהירות עקרונית מצד משטרת ישראל ופרקליטות המדינה לשמור ולהגן על ציבור העצורים והחשודים, על כבודם ועל זכויותיהם המעודנות בדין וזאת לצד חובתן לחקור תלונות בגין מעשים פליליים ולהעמיד את החשודים לדין לצורך הגנת האינטרסים המהותיים של נפגעי העבירות (ראה : ע"א 2979/15 חמד בן עמאר סעד ואח' נ' מדינת ישראל מיום 5.7.2017).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטתית נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2
- 3 41. חובת הזהירות של המשטרה והפרקליטות צריכה להיבחן בהתאם להוראת סעיף 36
- 4 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש), דהיינו בהתאם ליכולת של חוקר משטרת סביר ושל תובע
- 5 משטרת/פרקליט סביר לצפות כי התנהגותו עלולה לגרום לחשוד בפלילים לנזק.
- 6
- 7 42. לצורך בחינת סבירות התנהלות גופי והתביעה נבחנים, בין היתר, כל אותם אמצעים אותן
- 8 נקטה המדינה לשם מניעת הנזק אשר עלול היה להיווצר כתוצאה מהתנהגות אנשיה והאם
- 9 הם פעלו בזהירות הראויה והמתבקשת. שקילה זו נעשית אף היא לאורך של נסיבות המקרה
- 10 הפרטניות, אולם יש בה גם כדי לערב שיקולים כלליים ורחבים יותר שעניינם משמעות
- 11 דרישת סטנדרט זהירות מחמיר יותר מזה שנקט על ידי הנתבע (ראה : ת"א (מחוזי ת"א)
- 12 1173/06 רגב שובר נ' מדינת ישראל מיום 2.5.2010 ; ע"א 4241/06 יונה לוי נ' מדינת
- 13 ישראל – משטרת ישראל ואח' מיום 12.3.2009 ; ע"א 5604/94 חמד נ' מדינת ישראל, פ"ד
- 14 נח(2), 489).

התנהלות המשטרה :

- 15
- 16
- 17 43. בכל הנוגע להתנהלות צוות החקירה המשטרת, בחינת הרשלנות צריכה להתמקד בשני
- 18 היבטים מרכזיים – האחד, האם מדובר במחדל חקירה - במחדל אשר עולה כדי התרשלנות
- 19 והשני, האם יש קשר סיבתי בין התרשלנות זו לבין הארכת מעצרו של התובע למשך 122
- 20 יום.
- 21
- 22 44. למקרא הכרעת הדין עולה, שאין מחלוקת כי נתגלו מחדלים מהותיים בגביית ההודעה של
- 23 המטפלת, בשל קשיים אשר עלו במהלך הליך השחזור, וכן גם בשלב תיעוד פרטיה
- 24 האישיים, וכי בעקבות כך נבצר מפרקליטות המדינה לזמנה לעדות בבית-המשפט (ראה :
- 25 סעיפים 35 ו- 36 להכרעת הדין).
- 26
- 27 45. עיון בהכרעת הדין מעלה כי במהלך הדיון בבית המשפט הודיע סגורו של התובע לבית
- 28 המשפט כי הינו מסכים לכך שהודעתה של המטפלת תוגש לבית המשפט כראייה וזאת גם
- 29 אם המטפלת לא תאותר וזאת בכפוף לזכותו להתייחס במסגרת טיעוני הסיכום למהימנות
- 30 הודעתה של המטפלת (ראה : סעיף 30 להכרעת הדין).
- 31
- 32 46. כמו כן, עולה למקרא הכרעת הדין, כי נוכח עמדת הסגור, בחן בית המשפט בתשומת לב
- 33 רבה את ההודעה, ואף הזהיר עצמו כי מדובר בעדן של עדת ראייה למקרה, אשר נגבתה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטתית נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ממנה עדות במשטרה מבלי שנחקרה בביהמ"ש ומבלי שבית המשפט התרשם מעדותה וכל
- 2 זאת תוך התייחסות מקיפה לפסיקה רלוונטית.
- 3
- 4 47. עוד עולה למקרא הכרעת הדין, כי מהודעתה של המטפלת עלה כי התיאור העובדתי העולה
- 5 מההודעה אינו מתיישב עם עדותה של המתלוננת וכי נתגלעו מספר סתירות בין התיאורים
- 6 אשר פורטו בין עדותה של המטפלת לבין תיאוריה של המתלוננת. משכך, בית המשפט מצא
- 7 ליתן משקל רב בהחלטתו לזכות את התובע מחמת הספק נוכח המחדלים והסתירות הללו
- 8 (ראה : סעיפים 34 – 36 להכרעת הדין) ולכן ברי כי פגמים אלו היוו שיקול מרכזים בהחלטה
- 9 לזכותו מחמת הספק.
- 10
- 11 48. לא נעלמה מעיניי העובדה כי הודעתה של המטפלת היוותה שיקול מרכזי בהחלטות הביניים
- 12 אשר ניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בתאריכים 3.9.2015 ו- 16.9.2015 להורות על
- 13 הותרת התובע במעצר עד לתום ההליכים כנגדו (ראה : סעיף 12 לתצהירה של פקד נורית
- 14 שלו ; סעיף 49 לסיכומי הנתבעת) בעוד שבמסגרת התיק העיקרי בית-משפט השלום (כב'
- 15 השופט עלי) הגיע למסקנה שונה לחלוטין אשר אף היוותה נדבך חשוב בשיקולי ביהמ"ש
- 16 לזיכוי התובע/נאשם.
- 17
- 18 49. יחד עם זאת, אין בהשתתות ההחלטה בשאלת-המעצר, על אותן ראיות, כדי לבסס קשר
- 19 סיבתי בין הפגמים אשר נוגעים לעדותה של המטפלת, לבין ההחלטות אשר ניתנו בשלב
- 20 המעצר להאריך את מעצרו של התובע עד לתום ההליכים. שקילת עדות המטפלת בשלב
- 21 ההליך הפלילי, שונה בתכלית משקילת אותה עדות בשלב המעצר (ויש לציין, שלפחות בשלב
- 22 המקדמי, אין כל משקל לשאלת התייצבות העדה בהליך העיקרי).
- 23
- 24 50. הפגם הנוסף אליו התייחס התובע נוגע לטענה כי צוות החקירה המשטרתי פעל בחוסר
- 25 מיומנות ראוייה המצופה מצוות חקירה אשר פועל בתחום עבירות המין וכי כתוצאה מכך
- 26 לא נבדק תיקה הרפואי של המתלוננת.
- 27
- 28 51. התובע לא הביא ראיות כלל, בשאלה האם אנשי הצוות המשטרתי אכן עברו את החכשרות
- 29 הנדרשות לצורך ניהול החקירה. לא זו אף זו, התובע נמנע מלפרט בסיכומיו מכח איזה
- 30 חיקוק ואו הוראת נוהל משטרתי היה על צוות החקירה, אשר קיבל ליווי משפטי מטעם
- 31 פרקליטות המדינה, לבחון מיוזמתו את תיקה הרפואי של המתלוננת בשל גילה הקשיש,
- 32 דרך דיבורה ואופן התבטאותה. משכך, גם בעניין זה אינני מוצא לנכון לקבוע כי נפל דופי
- 33 בדרך התנהלותו של צוות החקירה המשטרתי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני :

1

2

התנהלות הפרקליטות :

3

4 52. טענתו העיקרית של התובע מתמקדת בטענה כי הפרקליטות לא פיקחה באופן ראוי על
5 החקירה, ובפרט בשל כך שאנשיה נמנעו מלהנחות את הצוות החוקר להביא לעיונם את
6 תיקו הרפואי של המתלוננת ובכך שנמנעו ממפגש אישי עמה טרם הגשת כתב האישום.

7

8 53. מעבר לכך שגם במקרה זה התובע לא הציג הוראת דין או נוהל מתאים של היועץ המשפטי
9 לממשלה המחייב את פרקליטות המדינה לקבל לעיונה חוות דעת רפואית בהינתן מקרה של
10 חשד לביצוע עבירה פלילית כנגד מתלונן קשיש הרי שבעניינו יש לבחון האם הדין המהותי
11 מאפשר בידי עד פוטנציאלי הלוקה בנפשו להעיד בביהמ"ש במסגרת הליך פלילי או שמא על
12 גורמי התביעה להימנע מהעדתם בין כותלי ביהמ"ש.

13

14 54. העדת אדם בעל מוגבלות נפשית בביהמ"ש טעונה התאמות של הליכי ההעדה בהתאם
15 ליכולותיו הפנימיות ואף מאפשרת בידי בעלי הדין במסגרת הליכים פליליים להגיש
16 לביהמ"ש חוות דעת מומחה אשר מתייחסת למוגבלותו של העד ואל השפעתה האפשרית
17 של המוגבלות על טיבה של עדותו או על תפקודו כעד (ראה : סעיף 21(א) לחוק הליכי חקירה
18 והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו – 2005. חוות הדעת עשויה
19 לשמש ראייה עצמאית במסגרת התשתית הראייתית באותו תיק אף שאין בה בהכרח כדי
20 להוכיח טענה עובדתית מסוימת, שכן היא משפיעה על הערכת משקלה של עדותו של העד
21 בעל המוגבלות הנפשית.

22

23 55. זאת ועוד, חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית),
24 תשס"ו – 2005 מעניק לבית המשפט שיקול דעת נרחב למזער את הפגיעה האפשרית ביחס
25 לעד באמצעות נקיטת שורה של הנחיות טכניות אשר עשויות לסייע בהעדתו של העד (כגון :
26 שימוש בפרגוד לצורך מניעת קשר עין, שימוש בעזרי תקשורת וכו'). לפיכך, חרף הקשיים
27 בהעדת אדם בעל ליקוי שכלי או ליקוי נפשי הרי שעדותו מוכפפת לדיני הראיות וזאת מתוך
28 מטרה שלא לחסום את גישתם של אנשים הסובלים מליקוי שכלי או נפשי מלהעיד
29 בביהמ"ש. מאחר שהקושי המרכזי הוא בייחוס המהימנות לעדות והערכת משקלה הרי
30 שההתמודדות עם קושי זה יוחדה לשלב הערכת המשקל. לפיכך, העד הלקוי בשכלו והעד
31 הלקוי בנפשו ניחנים בכשרות להעיד כאשר עדותם כפופה לכללי הקבילות המקובלים (ראה
32 : פרופ' גבריאל הלוי, "כשרותו להעיד של הלקוי בנפשו או בשכלו", עלי משפט (י"ב),
33 תשע"ו, עמ' 29, 64 – 66).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1

2 56. עיון בהכרעת הדין מעלה כי גם בעניין זה בית המשפט (כב' השופט עלי) סקר באופן מפורט
3 את הפסיקה בתחום הפלילי אשר נוגעת לבחינת משקל עדותו של עד הסובל מדמנציה
4 בקובעו כי יש לבחון את עדותה של המתלוננת באספקלריה של המצב המנטאלי בו הייתה
5 מצויה במועד הרלוונטי באמצעות התרשמות אישית מהעד תוך הסתמכות על חו"ד רפואית
6 וכן גם על יסוד פרמטרים נוספים דוגמת בחינת העדות עצמה וסימני אמת חיצוניים
7 בהתאם למבחני השכל הישר (ראה : סעיף 19 להכרעת הדין).
8

9 57. עוד עולה למקרא הכרעת הדין המנומקת והמפורטת כי מסקנתו של ביהמ"ש ולפיה יש
10 לזכות את התובע מחמת הספק נובעת מכך שביהמ"ש סבר כי נוכח מצבה המנטאלי של
11 המתלוננת והפרכות העולות מגרסתה העובדתית קיים ספק כי אין מדובר בתכנים
12 ואינטרפרטציות אשר התווספו על ידה בדיעבד (ראה : סעיפים 46 – 48).
13

14 58. מן המקובץ לעיל עולה כי שאלת משקלה של עדות המתלוננת נתונה לשיקול דעתו הבלעדי
15 של בית המשפט, ולכן, גם אין כל הכרח כי גופי התביעה יידרשו בטרם עת למצבו המנטאלי
16 של עד וזאת בין אם הוא עול ימים ובין אם הוא בא בימים, ומשכך אין לקבל את טענת
17 התובעת כי פרקליטות המדינה חרגה מחובת הזהירות המוטלת עליה עת החליטה להגיש
18 את כתב האישום כנגד התובע.
19

20 59. השאלה האם בנסיבות הקונקרטיות של המקרה הנתון פעלו גורמי המשטרה והפרקליטות
21 באופן בלתי-סביר ורשלני וכי כתוצאה מכל נגרם נזק ממוני ובלתי ממוני לתובע, צריכה
22 להיבחן על רקע המידע שעמד לרשות גורמי המדינה בשעת מעשה ובהתחשב ב"ערפלי"
23 הנלווה באופן אינהרנטי לחקירה המשטרתית ובהתאם למכלול הנתונים אשר נגלו או אשר
24 היו יכולים להתגלות בזמן אמת.
25

26 60. הטענה כי הגורמים אשר אמונים על החקירה והתביעה לא בדקו זווית כזו או אחרת, צריכה
27 להיבחן לאור מבחן אחד ויחיד והוא, האם יש בהתנהלותם משום מחדל חקירה רשלני
28 כאשר מסקנה זו מותנית במכלול הנתונים אשר עמדו לרשות גורמי החקירה בשעת מעשה
29 ולאור הנתונים אשר היו גלויים לעיני החוקרים במועד החקירה.
30

31 61. כך גם החלטת גופי התביעה (התביעה המשטרתית והפרקליטות) להגיש כתב אישום, לבקש
32 הארכות מעצר ולנהל הליך פלילי כפופה לחובתם הכללית לנהוג בהגינות ובסבירות.
33 במסגרת זאת, עליהם לאזן בין החשש מפני פגיעה בזכויות הפרט לבין האינטרס הציבורי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 23263-09-16 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

בביצוע תפקידים ובהעמדה לדין של עבריינים. הפעלת סמכויות התביעה מותנית בחובתן להקפיד לשמור על זכויות הנחקר או הנאשם, מחד ומאידך שלא להפליל אדם שלא היה מעורב בפלילים. במסגרת זאת, חלה על גופי התביעה החובה לבחון בקפדנות את כלל הראיות אשר נאספו במהלך חקירה וזאת בכדי לקבוע האם יש מקום לשלילת חירותו של האדם במעצר, האם יש מקום להגשת אישום נגדו והאם ראוי לנהל כנגדו הליך פלילי בבית המשפט. לפיכך, בעת בחינת תביעת נזיקין כנגד המדינה בטענה לרשלנות הנוגעת להליך פלילי יש להוכיח כי ההליכים נמשכו בשל מחדלי החקירה הנטענים, ואילו לא התרשלו או אז היו מגיעים למסקנה שיש לשחרר את הנאשם או להפסיק את ההליכים נגדו (ראה : עניין חמד (הנוכח לעיל), שם, סעיפים 53 - 55).

62. זאת ועוד, התנהלות הפרקליטות צריכה להיבחן בהתאם לנתונים אשר היו קיימים אצלה, במועד הרלוונטי ובהתחשב גם בכך שאין ולא צריך להיות מתאם מלא בין העמדה לדין לבין הרשעה מאחר והחלטה על נקיטת הליכים פליליים אינה מבטיחה הרשעה בדין, וממילא זיכוי כשלעצמו אינו הופך את ההחלטה להעמיד לדין להחלטה רשלנית לביקורת שיפוטית מינהלית. החלטות הפרקליטות הן בפן המינהלי והן בפן הנזיקי צריכות להיבחן לאור מתחם שיקול הדעת האוטונומי אשר מסור בידי הפרקליטות בכל הנוגע להחלטות על העמדה לדין במיוחד כשהבסיס להחלטה הוא הערכת משקל הראיות בתיק ומשכך הביקורת שיפוטית על החלטותיה צריכה להיעשות בצמצום (ראה : עניין חמד, שם, סעיפים 54 - 55).

63. אמנם למקרא הכרעת הדין עולה כי ביהמ"ש התרשם מכך שנתגלעו סתירות מהותיות בגרסתה העובדתית של המתלוננת, דא עקא, שלמקרא החלטות הביניים במהלך תקופת המעצר עולה כי בתי המשפט סברו כי בשל עברו הפלילי העשיר של התובע והתנהלותו האישית עדיין קיימת מסוכנות אפשרית מצידו כלפי המתלוננת ו/או כי התובע יפעל לשיבוש אפשרי של הליך החקירה או ההליך בתיק העיקרי.

64. מן המקובץ לעיל עולה כי גם אם היו מובאים בפני הפרקליטות נתונים עובדתיים מתוך תיקה הרפואי של המתלוננת ו/או חו"ד רפואית אשר משקפת את מצבה הנפשי הבעייתי עובר להגשת כתב האישום, הרי שעדיין מתבקשת המסקנה כי לא היה מנוס מהמשך ניהול ההליך הפלילי עד לאחר שבית המשפט היה מאפשר למתלוננת להעיד כעדת תביעה בתיק העיקרי, מבלי שעד ליום העדות בביהמ"ש מקנן בליבה חשד שמא היא תותקף פעם נוספת על ידי התובע או תאויס על ידו.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-09-23263 שיטריט נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 65. אשר על כן, אינני סבור כי בנסיבות שנוצרו, ובפרט לאור המגמה אותה מתווה הפסיקה
2 בכל הנוגע להעדת עדים הסובלים מבעיות נפשיות או שכליות, כי יש מקום לקבוע
3 שפרקליטות המדינה פעלה ברשלנות בכך שלא דאגה לבחון את מצבה המנטאלי של
4 המתלוננת באמצעות בחינת תיקה הרפואי.
5
6 66. מסקנה זו רלוונטית אף להחלטת פרקליטות המדינה שלא לבטל את כתב אישום חרף קיומן
7 של סתירות בעדויותיה של המתלוננת במשטרה, ועל אף העובדה שלא עלה בידי הפרקליטות
8 לזמן את העדה המהותית הזו לדיון בביהמ"ש לאחר שלא עלה בידי המשטרה ומשטרת
9 ההגירה לאתרה.
10
11 67. אין חולק על כך שקיים פער כוחות מובנה בין התביעה לבין נאשם אשר מוגש כנגדו כתב
12 אישום, ברם הסמכות להסיק האם חרף קיומן של אותן סתירות יש מקום להאריך את
13 מעצרו של הנאשם ואף לזכותו בתיק העיקרי הינה אך ורק של ביהמ"ש היושב בדיון ולא של
14 התביעה. אף שהתנהלות גורמי התביעה מטעם המדינה אינה חסינה מביקורת שיפוטית
15 ולעיתים אף מצדיקים לפצות נאשם אשר הועמד לדין בלא כל הצדקה, הרי שאין זה
16 המקרה שבפנינו.
17
18 68. באשר למוצדקות הנקיטה בחליך המעצר הרי שבענייננו מספר שופטים הן בביהמ"ש השלום
19 והן בביהמ"ש המחוזי חזרו וקבעו לכל אורך שלבי המעצר כי התובע לא נעצר לשווא, נוכח
20 מסוכנתו והחשש שמא ישבש הליכי משפט, מה גם שביחס לאי העדתה של המטפלת בין
21 כותלי ביהמ"ש ונוכח הסכמת סנגורו להגשת עדותה כראיה לא שוכנעתי כי עובדה זו נזקפה
22 לחובתו אלא נהפוך הוא עובדה זו היוותה את אחד מהשיקולים העיקריים לזיכויו (ראה :
23 סעיפים 31 ו- 36 להכרעת הדיון).
24
25 69. בעניינו, לא שוכנעתי כי ההחלטה להעמיד את התובע לדין פלילי ושלא לבטל את כתב
26 האישום לא נעשתה בחריגה מתחם שיקול הדעת הסביר האם לחקור ולהעמיד לדין, בחוסר
27 תום לב או בשל שגיאה מהותית, שכן החלטת הזיכוי ניתנה מחמת הספק, ורק לאחר
28 התלבטות קשה מצד ביהמ"ש נוכח מצבה המנטאלי של המתלוננת ולאחר שביהמ"ש קבע
29 באופן מפורש כי התובע ביצע כלפי המתלוננת מעשה מגונה, גס ואלים אשר גרם להפחדתה.
30
31
32
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-09-23263 שיטרת נ' משטרת ישראל ואח'

תיק חיצוני:

סוף דבר :

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

70. לאור המקובץ לעיל, הנני מוצא לנכון לדחות את טענת התובע ולפיה משטרת ישראל ופרקליטות המדינה התרשלו בהתנהלותן כלפיו וכי יש לפצותו בגין כל הימים בהם שהה במעצר או שהיה חשוף להליך הפלילי, ומשכך התובענה נדחית.

71. נוכח מצבו הסוציאקונומי של התובע כפי העולה מהבקשה לפטור מאגרה מיום 14.9.2016 אין צו להוצאות.

ניתן היום, א' אייר תשע"ח, 16 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

אפרים צייזיק, שופט

13
14
15
16

